

Pyhä Olavi avaa oven pääsiäiseen

Juhlavuottaan viettävässä Tyrvään Pyhän Olavin kirkossa kokoonnutaan yhteen sekä pitkäperjantaina että pääsiäismaanantaina.

Tiina Laaninen

Tyrvään Pyhän Olavin kirkko kutuu hiljentymään pääsiäisenä. Kirkossa järjestetään pitkäperjantaina Jeesuksen kuolinhetken hartaus.

- Pyhän Olavin maalauksissa on samaan aikaan läsnä luomiskertomus ja Kristuksen ristintie. Yhdessä ne luovat syvän, kristinuskon ydintä käsittelevän taustan rukoushetkelle, kirkkoherra Ari Paavilainen sanoo.

Pääsiäismaanantaina kirkko täyttyy pääsiäisen ilosta ja riemusta. Emmauksen tiellä -vaelluksella kuljetaan yhdessä Tyrvään kirkolta Pyhälle Olaville, jossa vietetään ehtoollista. Vaellusvirtenä on Kristus nousi kuolleista, kuolemalla kuoleman voitti, haudoissa oleville elämän antoi.

Idean äiti, seurakuntapastori Auli Airas-Laitila sanoo, että pääsiäisvaellus muistuttaa kulkijaansa luottamuksessa liikkeelle lähtemisestä huolimatta pelosta, epätoivosta tai surusta. Tietä voi kulkea rukoillen, kohdata toisia ihmisiä palvellen ja auttaen ja olla lähimmäinen myös tuntemattomille.

Kirkko täyttää 500 vuotta

Tyrvään Pyhän Olavin kirkko juhlii elokuussa viisisataavuotista historiaansa. Juhlaviikonloppuna elokuun alussa kirkolla järjestetään muun muassa tietoisuuksia, juhlamessu ja keskiaikaiset markkinat.

- Juhlinta alkaa lauantaina 6.8. luennolla ja paneelikeskustelulla, sunnuntaina on messu. Haastamme kaikki lähiseudun kirkkove-

neet vesille ja kohti juhlamessua, seurakunnan tiedotuspastori Tarja Kopalainen sanoo.

Messussa saarnaa piispa Kaarlo Kalliala, ja kutsun kirkkoon saa myös presidenttipari. Kansanjuhlan luonnetta korostaa kirkonmenojen jälkeen järjestettävät keskiaikaiset markkinat, joilla on myynnissä muun muassa käsitöitä ja ruokaa. Markkinapäällikkönä toimii Maiju Vuorenoja.

- Pyhän Olavin kirkko on saanut jo oman, Jaakko Pirttikosken suunnitteleman, seitsenristi-juhlalagon. Seurakunnan valmisteilla olevissa suruadresseissa kuva-aiheet on poimittu kirkolta ja suunnitteilla on myös Pyhän Olavin perinteitä kunnioittava juhlatuote, Kopalainen kertoo.

Seurakunta järjestää juhlallisuu- det yhdessä Sastamalan kaupungin kanssa. Juhlavuosi-idean isä on Suomen keskiaikaisten kirkkojen tutkija ja tuntija Markus Hiekkänen, joka ajoittaa väitöskirjassaan Tyrvään Pyhän Olavin kirkon valmistumisen vuoden 1510 tienoille. Tarkkaa vuosilukua valmistumisesta ei ole, sillä kirkon rakentaminen kesti noin 10 vuotta.

Pyhän Olavin kirkko on auki 16.5.–31.8.2016 su–pe klo 11–17 sekä syyskuussa su klo 11–17, lauantait on varattu toimituksille. Paikalla on aukioloaikoina opas. Kesäsunnuntaisin kirkolla hiljennytään klo 17 Pieni pyhä -hartaushetkiin. Kirkon 500 vuotta juhli- taan 6.–7.8.2016.

Seurakuntapastori Auli Airas-Laitila (vas.) toivottaa kaikki tervetulleeksi pääsiäismaanantain kirkkovaellukselle Tyrvään Pyhän Olavin kirkolle. Kiikkalainen Aili Riihimäki haluaa olla mukana riemuitsemassa pääsiäisen ilosanomasta.

Tervetuloa Via Dolorosa -pääsiäisvaellukselle!

Sastamalan seurakunta järjestää Via Dolorosan jo 17. kertaa, voit tehdä siitä koskettavan tavan kulkea Jeesuksen jalanjäljissä, pääsiäisestä toiseen.

Via dolorosa -pääsiäisvaellus avoinna Vammalan srk-talossa (Asemakatu 6).

Palmusunnuntai kello 11.30–17, pääsiäisyöllä lapsille.

Ma 21.3. - ke 23.3. klo 17–19.30, ke klo 19 elävää musiikkia.

Kiiristorstai klo 16–18.

Pitkäperjantai klo 11.30–17.30, partiolaisten kahvio pihassa.

Hiljainen kierros ilman opasta: pitkäperjantai klo 17.30–19.

Näytteillä Eero Mäkisen veistoksia ja maalauksia.

"Vaan yössä kaupungin kulkevan näet taakkojen kantajan.
Kuka hän on?
Sen kyllä tietää saat,
jos matkan kanssaan jaat."
- Pekka Kivekäs -

Ollaanko vihillä?

Avioliittolain muutos on pannut pohtimaan kirkon vihkimisoikeutta. Voisiko kirkko luopua avioliiton vihkimisestä? Syy tähän pohdintaan on keskustelu samaa sukupuolta olevien parien avioliitosta. Vihkimisoikeudesta luopumalla päättäisiin näppärästi sanomasta sanaakaan, kuka saa mennä naimisiin ja kenen kanssa. Kirkko siunailisi jo vihittyjä, kuka mitenkään tahtoo.

Kirkolliset toimitukset ovat edelleen tärkeimpiä kirkkoon kuulumisen syitä. Monet parit haluavat kirkkohäät. Avioliiton siunaaminen on yleistynyt, mutta suurin osa ei kirkollisesti vihityistä pareista ei pyydä siunaamista. Vihkiminen mielletään selkeästi kirkon tehtäväksi. Kirkossa rukoillaan, iloitaan ja surraan silloin, kun elämä on antanut tai ottanut toisen ihmisen.

Suomen lain mukaan rekisteröidyllä uskontokunnalla on oikeus hakea vihkimisoikeutta. Lähes poikkeuksetta kaikilla kirkkoilla ja seurakunnilla on vihkimisoikeus. Miksi kirkkomme luopuisi oikeudesta, joka kristillisessä maailmassa on kirkon perustehtäviä? Kirkko saa myös päättää ket se vihki.

Ihmiset odottavat kirkolta selkeää mielipidettä. Sekin käy, että mielipiteet jakautuvat. Ihmiset ymmärtävät myös kielteisen vastauksen. Ihminen voi elää kirkon kanssa, vaikka on eri mieltä jostain asiasta kuin ”kirkon virallinen kanta”. Itse asiassa niin on aika usein.

Vihkimisoikeudesta luopuminen on ihmisten elämänsymptomien välttelyä. Se on isku vasten kasvoja. Kaikkein vaikeinta ihmisen on hyväksyä kirkon täydellinen välinpitämättömyys. Selän kääntäminen on hyytävää. Se on kieltäytyminen myötäelämisestä ja välittämisestä. Se on luopuminen toivosta. Raskaampaa kuin olla syntinen on olla näkymätön. Luukaan evankeliumin rikasta miestä ei moitittu köyhän Lasarusen mollaamisesta tai torjumisesta. Raskauttavinta rikkaalle miehelle oli, että Lasarus oli hänelle täydellisen näkymätön ja olematon. Kirkko on luopunut synnyttäneiden naisten kirkottamisesta, jalkapuusta ja kirkollisista rangaistuksista. Kirkko on kiistellyt avokummeista, eroneiden vihkimisestä ja sukunimilaista. Mielipiteet jakaantuvat näissä vieläkin, mutta sen kanssa voi elää. Niiden tähden emme luopuneet kasteesta, vihkimisestä tai sukunimen käyttämisestä.

Emme ole kirkossa määrittelemässä toistemme kelvollisuutta. Olemme taittamassa matkaa syntisinä ja kelvottomina, mutta armahdettuina, toisten samankaltaisten kanssa. Siitä oikeudesta ei kannata luopua.

Ari Paavilainen
kirkkoherra

Monenlaista vapaaehtoistoimintaa

TARJA KOPALAINEN

Via Dolorosa on jokavuotinen ilonaihe Marja-Liisa Metsälälle, Samuli Kinnarille ja Aija-Riitta Lehtimäelle.

Pirkko Esko

Seurakunnassa on tarjolla monenlaista ”matalan kynnyksen” toimintaa, johon voi osallistua isommalla tai pienemmällä panoksella. Tunnettua on, että kirkon tai seurakunnan ovella ei kysellä jäsenkirjaa, innostus osallistua toimintaan antamalla siihen oma panoksensa riittää.

Kuljemme kohti kristikunnan vanhinta ja tärkeintä juhlaa, pääsiäistä. Puhutammekin nyt muutamaa oman seurakuntamme pääsiäisvaelluksen talkoolaista. Vammalan seurakuntatalon tiloissa toteutettava Via Dolorosa onkin melkoinen voimainponnistus siihen osallistuvalla talkooväellä. Työtä riittää viikkokaupalla. Ensin rakennetaan esitys, sitten esitetään ja lopuksi tietysti puretaan. Tänä vuonna vaellus toteutetaan 17. kerran, monet ovat olleet mukana jo alusta asti tai ainakin kauan. Homma sujuu jo rutiinilla.

Talkootyön määrä ei ole vähäinen, pelkästään vaellukset hiljaisen viikon aikana pitävät sisällään 255 työvoroa ja siihen sitten pystytys ja purku päälle. Kaikkiaan näiden viikkojen aikana puuhassa on mukana noin 100 talkoolaista.

Vapaaehtoistyö harrastuksena

Kaikki paikalla olevat talkoolaiset tuntuvat olevan aktiivista joukkoa, jotka ehtivät moneen muuhunkin vapaaehtoistyöhön. Voisi sanoa, että se on yhteinen nimittäjä.

Terhikki Murtoo kertoo, että hänellä innosti mukaan halu tehdä yhteisiä, kivoja juttuja. Terhikin sanoin; yksi ihminen voi tehdä pienen, hänelle sopivan osan, siitä syntyy kokonaisuus. Näin se juuri menee,

jokaiselle löytyy se oma juttu.

Jos sinulla pysyy vasara kädessä, tai olet muuten näppärä käsistäsi, sinua tarvitaan. Viherpeukalot voivat kasvattaa ruohoa, tai versottaa koivunoksia. Jos salainen haaveesi on seistä näyttämöllä, mutta Kansallinen tuntuu liian suurelta haasteelta, voit löytää itsesi esittämässä vaikka **Pilatusta**.

Marja-Liisa Metsälä kävi monet vuodet itse vaelluksella ja halusi mukaan esitykseen. Hänen haaveensa oli esittää Getsemanessa makaavaa ja nukkuvaa opetuslasta. Haave kariutui, kun selvisi, että tuo makaava opetuslapsi olikin nukke! Marja-Liisalle on sittemmin jo vuosia löytynyt ihan oma paikka esityksessä.

Talkoissa löydät uusia ystäviä

Haastateltavat korostivat myös uusien ihmisten tapaamisen merkitystä projektin kuluessa. Voit solmia aivan uusia ystävyysuhteita. **Aija-Riitta Lehtimäki** ja **Marja-Liisa Metsälä** tapasivat toisensa ensimmäisen kerran näissä talkoissa ja ovat olleet ystävyksiä siitä lähtien. Aija-Riitta, muiden talkoolaisen tavoin, on myös varsinainen tehopakkaus. Ehtii vaikkapa hoitamaan tyttären hevosta. Tuokin oli aivan uusi aluevaltaus, mutta kertoo ennakkoluulottomuudesta ja toimeen tarttumisesta, mikä on hänelle tyypillistä.

Aija-Riitta kokee pääsiäisen muutoinkin vähän eri tavalla kuin useimmat. Hän on nimittäin syntynyt pääsiäisaamuna.

Joukon nuorimmainen ja tällä kertaa ainoa miespuolinen **Samuli Kinnari** on monelle tuttu radiosta, mutta on jo myöskin Via Dolorosa-konkari. Tuleva pääsiäinen on Sa-

mulle viides kerta talkoolaisena. Samuli kertoo, että pääsiäistä ilman Via Dolorosaa olisi vaikea kuvitella. Joka vuosi tuo myös aina tullessaan jotain uutta, mikä antaa tähän harrastukseen oman mielekkään lisänsä.

Talkoolaisen kesken olemmekin yksimielisiä siitä, että tästä voisi tulla Kauneimpien joululaulujen tavoin seurakuntalaisille tilaisuus mikä kuuluu ehdottomasti pääsiäiseen valmistautumiseen. Niinhän se monille seurakuntalaisille jo onkin.

Miten mukaan ?

Jos innostuit lähtemään mukaan mukavaan joukkoon, ota yhteyttä johtavaan nuorisotyöntekijään, **Salme Kuukkaan**, puh. 050 314 9081, tai e-mail salme.kuukka@evl.fi.

Salme saa talkoolaisilta varauksetomat kiitokset. Töihin on helppo tulla, Salme antaa selkeät ohjeet ja ihmisistä pidetään hyvää huolta. Salme on koko projektin sielu, tulee kuin yhdestä suusta. Talkoolaisia on sekä miehiä että naisia, kaiken ikäisiä. Nuoria tosin toivottaisiin enemmän mukaan. Via Dolorosassa mukana olo on siitä mukava, koska se on projekti. Siihen ei tarvitse sitoutua pitkäksi aikaa. Tänä päivällä ollut joukko halusi vielä antaa erityiskiitokset keittiölle. Ruoka on oikein hyvää ja sitä on riittävästi!

Tervetuloa Via Dolorosa –talkoisiin Vammalan srk-talolle:

Pystytys pe 18.3. klo 16 alkaen, jatkuu la 19.3. la klo 9. Purku la 26.3. alkaen klo 10.

Seurakunta sai lahjaksi taulun

Pyhän Olavin kirkon sisätiloja kuvaavan taulun lahjoittivat seurakunnalle sisarukset Sirpa-Helene Soini, Raija Soini ja Urpu Soini. He ovat perineet taulun vanhemmiltaan. Taulun on maalannut vuonna 1969 porilainen taidemaalari Oiva Virta (1906-1971) ja Soinit ovat ostaneet sen rouva Virralta vuonna 1976. Soinit halusivat lahjoittaa taulun seurakuntaan, jonka alueella maalauksen kohde on.

Tilaa ihmiselle

Ari Paavilainen

Jäykkä ja ryhdikäs asento. Istutaan hiljaa ja liikkumatta. Liikkeet ovat korostetun rauhallisia. Kirkon penkki on kova ja pysty. Selkänoja kehottaa omalla kulmikkaalla tavallaan ennemmin nojaamaan polviin.

Istuma-asennolla on tarkoitus. Julistuksen pitää jäädä korvien väliin. Suusta se tulee ulos virren, uskonnollisuuden ja Isä Meidän rukouksen kohdalla. Tuolit ovat suorissa riveissä. Pukeudutaan yksinkertaisesti ja yhdenmukaisesti. Tämä malli on sukua sotilaalliselle järjestykselle. Usko on miehen yhden koon haarniska. Tärkeintä on yhdenmukaisuus.

Tämä ajatus nousee mieleen, kun katsoo seurakuntatilojen sisustusta.

Seurakuntataloja kutsutaan myös seurakuntakodiksi

Kodissa syödään, istutaan iltaa ja seurustellaan. Koti on ruumiin ja sielun hoitamisen paikka. Samaa toivotaan myös seurakunnassa. Keittiö ja sosiaalitalat ovat tulleet kirkkosalin kanssa seurakuntatilojen tärkeimmiksi paikoiksi. Hengen ravinnon ohella tarjotaan yhä enemmän ruumiin ravintoa. Hengen ja ruumiin erottaminen

on vaihtunut kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukemiseksi. Tilojen tulisi muuntaa sosiaaliseen toimintaan ja liikkumiseen. Papin puheen kuuntelu on vaihtunut yhdessä tekemiseen. Seurakunnan tilojen toivotaan kutsuvan olemaan.

Tyrvään kirkon penkit kunnostettiin viime vuonna

Pieninkin muutos vanhassa seurakunnan rakennuksessa on olennainen muutos, joka vaatii luvan Museovirastosta ja Kirkkohallituksesta asti. Penkit ovat siis ihan samat kuin ennenkin. Ne kuletettiin alue kerrallaan kunnostettavaksi.

Tyhjää kirkkoa katselleeseen kaikki innostuivat

Tyhjä tila kutsui liikkumaan ja miettimään mihin kaikkeen kirkkkoa voisi käyttää. Vapaa tila mahdollistaa kirkon monipuolisemman käytön. Villeimmissä unelmissa kirkko oli tori, jota ympäröivät kaikki keskeiset seurakunnan toiminnot.

Saimme luvan vain jättää kirkon toisesta sakarasta pois muutama penkki. Tämä mahdollistaa kirkkokahvit ja pienet tilaisuudet. Siivalttarille on esteetön pääsy. In-

” Kuin kirkon penkissä ”

TARJA KOPALAINEN

Raija Aaltonen ja Helka Koivisto matonkudepuuhissa Vammalan seurakuntatalon entisessä rippikoululuokassa, nykyisessä työtuovassa.

valuiskaa pääalttarille ei pystytty rakentamaan hyväksytyllä tavalla.

Pienet muutokset voivat merkitä paljon

Vammalan seurakuntatalon juhlasalia käytettiin vain muutaman kerran vuodessa. Pakottavista syistä johtuen sinne tuli kirpputori. Pari sohvia ja muutama pöytä korvasivat suorat penkkirivistöt. Pienillä muutoksilla juhlasali tuli tilaksi, jossa monet ryhmät haluavat vakituisesti kokoontua.

Ja maailma pelastuu

Tarja Kopalainen

Kuka muistaa Ekomiehen joka 1990-luvulla antoi ympäristöajattelun mallia suomalaisille?

Maailman pelastaminen vaatii tekoja, vaikka pieniäkin, pelkillä puheilla se ei onnistu.

Sastamalan seurakunnassa ympäristöasioista on viime vuosina puhuttu paljon ja niitä on myös tehty. Seurakunnalle on laadittu ympäristösuunnitelma ja ympäristöystävällisiä käytäntöjä on juurrutettu seurakuntatyön arkipäivään.

Viime joulun alla ponnistukset palkittiin, Kirkkohallitus myönsi Sastamalan seurakunnalle ympäristödiplomin.

E erityisen positiivisina seikkoina auditoinnissa pidettiin seurakunnassa laaja-alaisesti tehtyä ympäristökasvatussuunnitelmaa, kirkkojen lämpötilan laskemista 14 asteeseen, hautausmaiden lajitte- luteleupisteitä ja pitkäjänteiseksi tulleita käytäntöjä. Suurten linjojen ja valintojen rinnalla ympäristötyö on myös pieniä tekoja.

Kirkkokuppi ja muut hyvät ideat

Moni saattoi hieraista silmiään, kun seurakunnan ilmoituksissa pyydettiin ottamaan kirkkokahveille oma kuppi mukaan. Kirkkokuppi on hyvä esimerkki pienestä, mutta tärkeästä ympäristöteosta. Yksi kertakäyttökuppi nyt ei kovin iso jätte ole, mutta kun lasketaan koko kirkkoväen kupit ja

kerrotaan se vuosittaisten kirkkokahvien määrällä, niin melkoiselta jätekasalta säästyttäisiin, jos kirkkokuppi juurtuisi tavaksi asti.

Pastori **Auli Airas-Laitila** johtaa seurakunnan ympäristötyötä. Jo vuosien ajan hän on palauttanut kukkakauppaan seurakuntalaisen onnitteluruusujen vesisuppilot.

–Aivan älytöntä on heittää niitä pois, paksua muovia olevat suppilot voi käyttää uudelleen vaikka kuinka monta kertaa. Tavan soisi yleistävän laajemminkin. Myös ylioppilas- ja rippijuhlia viettävät saavat suuria määriä suppiloita, jotka voisi hyvin kerätä talteen ja palauttaa kukkakauppaan. Lasiset hautalyhdyt ovat kierrätyksen kannalta ongelma, ne kun eivät sovellu lasinkeräykseen. Lasilyhdyin hävittäminen sekajätteenä ei myöskään tunnu hyvältä. Järkevä ratkaisu on vaihtaa lyhtyyn uusi kynttilä palaneen tilalle. Hautausmaajätteen vähentämiseksi kannattaa myös harkita, riittäisikö vain yksi kynttilä hautauskohden.

Valistuksen tie

Ympäristödiplomi kannustaa seurakuntaa jatkamaan ympäristötyö-

Lasiset kynttilälyhdyt eivät käy kierrätykseen, opastaa ylivahvistimestari Arja Myllyniemi.

Yksittäin myytävissä ruusuissa käytettävät vesisäiliöt voi tuoda takaisin kukkakauppaan, kertoo Eeva-Liisa Ojala Satakukasta.

tä. Asenteiden ja toimintatapojen muuttaminen onnistuu parhaiten esimerkin ja valistuksen kautta. Työ on hidasta ja välillä turhauttavaa, mutta kantaa hedelmää. Vähitellen asenteet muuttuvat, ja se kirkkokuppikin löytyy yhä useamman kassista.

Tango taipuu messuun Karkussa

Karkun kirkossa vietetään Tangokirkkoa sunnuntaina 22.5. klo 18. Ehtoolliskirkossa musiikkina on tangoja ja tangoiksi sovitettuja hengellisiä lauluja. Laululle antaa tahtia Tanssiyhtye Veikko Nieminen. Mukana laulamassa ovat tangontaitaja-kilpailun voittaja vuodelta 2015, Kaija Pietilä sekä tangofinalisti muutaman vuoden takaa, Essi Leppäkoski.

Sota-ajan muistoja -konsertti

Talvisodan päättymisen muistopäivänä 13.3. klo 19 palataan musiikin saattelemena sota-ajan muistoihin Tyrvään kirkossa. Konsertissa esiintyvät Gospelkuoro johtajana kanttori Anu Mattila sekä Kiikan Torvisoittokunta johtajana Risto Yli-Perttula. Yksinlaulua esittävät Anu Mattila, Olavi Laaksonen, Päivi Keiho, ja Leevi Mattila, myös yleisö pääsee laulamaan. Konsertti on ensimmäinen seitsemän konsertin sarjassa, joka järjestetään Sastamalan eri kirkkoissa. Seuraavat konsertit ovat 16.3. Keikyän kirkossa, ja kansallisena veteraanipäivänä 27.4. Mouhijärven kirkossa. Konsertit alkavat klo 19.

Juhlakonsertti Tyrvään kirkon uruilla

Tyrvään kirkon urut täyttävät 30 vuotta tänä vuonna. Merkkivuotta juhlistetaan Tyrvään kirkossa sunnuntaina 15.5 klo 18 konsertilla, jossa esiintyvät Urkuri Ilpo Laspas ja Händel-kuoro. Tyrvään kirkon 30-äänikertaiset urut on valmistanut Åkerman & Lundin urkurentamo Ruotsin Knivstassa. Urut otettiin käyttöön vuonna 1986, kun edelliset urut olivat tuhoutuneet korjauskelvottomiksi tulipalossa Tyrvään kirkossa.

Babysalmesang alkaa taas

Vauvamuskari Babysalmesangin uusi ryhmä alkaa perjantaina 18.3 klo 9.30-11 Tyrvään kirkossa. Koostumisia on kevään aikana kuusi, joka toinen perjantai. Ohjaajina toimivat kanttori Elisa Hänninen ja pastori Auli-Airas-Laitila. Ryhmä on tarkoitettu alle yksivuotiaille vauvoille ja heidän vanhemmilleen. Kokoontumisissa lauletaan virsiä ja lastenlauluja, soitetaan eri soittimilla, liikutaan ja nautitaan yhdessäolosta. Babysalmesang on alun perin tanskalainen idea, joka on Tyrväällä muokattu oman näköiseksi. Lisätiedot: kanttori Elisa Hänninen p. 050 585 4793.

Pääsiäisen suurta juhlaa

MESSUT

Pe 11.3.

Arkkikirkko, Tyrvään kirkko klo 10, Kehitysvammaoppi Pirjo Tuiskunen, Airas-Laitila, Mäkinen, yhteistyössä Toimintakeskuksen, Oivapajan ja kehitysvammaisten asumisyksiköiden kanssa (Selännekoti, Sepänkodi, Liekolakoti), kirkkokahvit, kirkkopillimehut, tarkoitettu kaikille jotka haluavat arkaamuna kirkkoon!

SU 13.3. MARIAN ILMESTYSPÄIVÄ

Talvisodan päättymisen sanajumalanpalvelus, Tyrvään kirkko klo 10, Paavilainen, Mattila A., Tyrvään kirkkokuoro, joht. Elisa Junntila, Sastamalan sotaveteraanit ry:n 50-vuotisjuhla ja talvisodan päättymisen muistojuhla, kunniakäynti Tyrvään kirkon sankarihaudalla, Vammalan srk-talossa keittolounas klo 11.30 ja pääjuhla klo 12.45
Karkun srk-talo klo 10, Hautala, Mäkinen
Sanajumalanpalvelus, Keikyän srk-talo klo 10, Sorva, Mattila J., Veteraaniveljet, Talvisodan muistopäivän kunniakäynti sankarihaudoilla, veteraanien juhla jatkuu Keikyän srk-talossa, mukana Veteraaniveljet
Keimiöntunturin riparin konfirmaatio, Tyrvään kirkko klo 13, Väänänen, Kopalainen, Salme Kuukka, Muraja
Vauvakirkko, Tyrvään kirkko klo 16, Kopalainen, Outi-Tuulia Haavisto, Piia Jaatinen, Muraja
Suodenniemen srk-talo klo 18, Heikkilä, Mattila J., Eläkeikäisten kirkkopyhä, kirkkokahvit

SU 20.3. PALMUSUNNUNTAI

Tyrvään kirkko klo 10, Paavilainen, Muraja
Karkun kirkko klo 10, Pihlajamaa, Vuoristo
Suodenniemen kirkko klo 10, Heikkilä, Hänninen, Kiikoisten kirkkokuoro, kirkkokahvit
Salokunnan kirkko klo 13, Pihlajamaa, Vuoristo
Sammaljoen kirkko klo 13, Heikkilä, Muraja, kirkkokahvit
Kiikan kirkko klo 18, Pihlajamaa, Vuoristo
Mouhijärven kirkko klo 18, Hautala, Mattila J.

TO 24.3. KIIRASTORSTAIN EHTOOLLINEN

Tyrvään kirkko klo 12, Paavilainen, Väänänen, Muraja
Lantula-talo klo 13, Kopalainen
Suodenniemen srk-talo klo 16, Heikkilä, Päivälaulu
Kiikoisten vanhustentalo klo 16, Kopalainen
Salokunnan kirkko klo 17, Väänänen, Mäkinen, Karkun kirkkokuoro
Tyrvään kirkko klo 18, Paavilainen, Airas-Laitila, Mattila A., Vokaaliyhtye Lumous
Kiikan kirkko klo 18, Pihlajamaa, Vuoristo
Kiikoisten kirkko klo 18, Kopalainen, Hänninen, Eveliina Sydänlähde, huilu
Mouhijärven kirkko klo 18, Hautala, Mattila J.
Sammaljoen kirkko klo 19, Heikkilä, Mirja Kallio, Kannelmiehet
Karkun kirkko klo 19, Väänänen, Mäkinen, Kirkkokuoro
Keikyän kirkko klo 20, Sorva, Vuoristo
Suodenniemen kirkko klo 20, Hautala, Mattila J.

PE 25.3. PITKÄPERJANTAIN SANAJUMALANPALVELUS

Tyrvään kirkko klo 10, Kopalainen, Elisa Junntila, Tyrvään kirkkokuoro
Karkun kirkko klo 10, Väänänen, Muraja
Kiikan kirkko klo 10, Pihlajamaa, Hänninen, Kiikoisten kirkkokuoro
Mouhijärven kirkko klo 10, Hautala, Mattila J., Mouhijärven kirkkokuoro
Ristinjuhla, Tervämäen rukoushuone Mouhijärvi klo 13, Hautala, Mattila J.
Suodenniemen kirkko klo 10, Heikkilä, Mäkinen, Päivälaulu
Kiikoisten kirkko klo 13, Airas-Laitila, Hänninen, Kiikoisten kirkkokuoro
Sammaljoen kirkko klo 13, Heikkilä, Mäkinen
Jeesuksen kuolinhetken rukoushetki, Tyrvään Pyhän Olavin kirkko klo 15, Paavilainen, Muraja
Ristinjuhla Illon rukoushuoneessa klo 14, Jari Rankinen, Olavi Ryömä, Heikkilä
Keikyän kirkko klo 18, Sorva, Muraja
Ristinjuhla Sammaljoen rukoushuoneessa klo 18, Olavi Ryömä, Heikkilä

LA 26.3. PÄÄSIÄISYÖN MESSU

Mouhijärven kirkko klo 23, Hautala, Mattila J., Mouhijärven kirkkokuoro
Tyrvään kirkko klo 23, Paavilainen, Väänänen, Muraja

SU 27.3. PÄÄSIÄISPÄIVÄ

Tyrvään kirkko klo 10, Kopalainen, Airas-Laitila, Mattila A., Gospelkuoro
Keikyän kirkko klo 8, Sorva, Vuoristo
Kiikoisten kirkko klo 8, Airas-Laitila, Hänninen, Kiikoisten kirkkokuoro
Karkun kirkko klo 10, Sorva, Mäkinen, Karkun kirkkokuoro
Kiikan kirkko klo 10, Pihlajamaa, Vuoristo, kirkkokahvit
Suodenniemen kirkko klo 10, Heikkilä, Hänninen, Kiikoisten kirkkokuoro, kirkkokahvit

Salokunnan kirkko klo 13, Pihlajamaa, Mäkinen Sari, Karkun kirkkokuoro
Perhemessu, Sammaljoen kirkko klo 13, Heikkilä, Mattila A., Illon päivä- ja perhekerholaiset, kirkkokahvit

MA 28.3. II PÄÄSIÄISPÄIVÄ

Emmauksen tiellä, Tyrvään Pyhän Olavin kirkko klo 18, Paavilainen, Airas-Laitila, Hänninen, Vuoristo, yhteinen vaellus Tyrvään kaksitorniselta Pyhälle Olaville lähtee klo 17

SU 3.4. 1. SUNNUNTAI PÄÄSIÄISESTÄ

Tyrvään kirkko, Pääsiäisleirin konfirmaatio klo 10, Jokinen-Lundén, Väänänen, Mattila A.
Kiikoisten kirkko klo 10, Airas-Laitila, Hänninen
Sanajumalanpalvelus, Mouhijärven kirkko klo 10, Hautala, Mattila J.
Sammaljoen kirkko klo 13, Pihlajamaa, Muraja
Keikyän kirkko klo 18, Pihlajamaa, Muraja
Suodenniemen kirkko klo 18, Heikkilä, Vuoristo

SU 10.4. 2. SUNNUNTAI PÄÄSIÄISESTÄ

Tyrvään kirkko klo 10, Väänänen, Paavilainen, Muraja
Karkun kirkko klo 10, Kopalainen, Mäkinen, Karkun Kirkkokuoro
Kiikan kirkko klo 10, Pihlajamaa, Vuoristo, kirkkokahvit
Suodenniemen kirkko klo 18, Airas-Laitila, Hänninen, Kiikoisten kirkkokuoro, kirkkokahvit

SU 17.4. 3. SUNNUNTAI PÄÄSIÄISESTÄ

Tyrvään kirkko klo 10, Jokinen-Lundén, Sorva, Mattila A., Mäkinen
Keikyän kirkko klo 10, Pihlajamaa, Vuoristo
Kiikoisten kirkko klo 13, Heikkilä, rippikoululaiset
Sammaljoen kirkko klo 13, Pihlajamaa, Mattila A.
Mouhijärven kirkko klo 18, Kopalainen, Mattila J.

SU 24.4. 4. SUNNUNTAI PÄÄSIÄISESTÄ

Tyrvään kirkko klo 10, saarna Jaakko Löytty, Paavilainen, Kopalainen, Hänninen, Vuoristo, Herättäjän kirkkopyhä
Suodenniemen kirkko klo 10, Heikkilä, Mäkinen
Salokunnan kirkko klo 13, Jokinen-Lundén, Muraja, Sisupartiolaiset avustavat
Karkun kirkko klo 18, Jokinen-Lundén, Muraja, lauletaan Viisikielistä

KE 27.4. KANSALLINEN VETERAANIPÄIVÄ

Kunniakäynti Tyrvään kirkon sankarihaudalla klo 12, veteraanipäivän juhla Vammalan srk-talossa klo 13
Kunniakäynti Keikyän sankarihaudoilla klo 12, Sorva, Vuoristo
Kunniakäynti Mouhijärven sankarihaudalla klo 14.30, Hautala, Mattila J., veteraanijuhla Häijään koululla klo 16

SU 1.5. 5 SUNNUNTAI PÄÄSIÄISESTÄ

Tyrvään kirkko klo 10, ELY:n kirkkopyhä, Kopalainen, saarna Pekka Kiviranta, Mattila A., Vuoristo

TO 5.5. HELATORSTAI

Tyrvään kirkko klo 10, Väänänen, Jokinen-Lundén, Mattila A. Muraja
Kiikan kirkko klo 10, Pihlajamaa, Vuoristo
Kiikoisten kirkko klo 10, Airas-Laitila, Hänninen, Kiikoisten kirkkokuoro
Suodenniemen kirkko klo 10, Heikkilä, Mäkinen, kirkkokahvit, Suodenniemen Souvarit, infohetki Suodenniemelle muuttaneille
Karkun kirkko klo 18, Jokinen-Lundén, Vuoristo

Perhekirkko, Keikyän kirkko klo 18, eskariin ja kouluun menevien siunaaminen, Sorva, Hänninen

Mouhijärven kirkko klo 18, Hautala, Mattila A., Muraja
Sammaljoen kirkko klo 18, Heikkilä, Mäkinen, kirkkokahvit

SU 8.5. 6. SUNNUNTAI PÄÄSIÄISESTÄ, ÄITIENPÄIVÄ

Tyrvään kirkko klo 10, Hautala, Väänänen, Hänninen, Muraja
Perhekirkko ja äitienpäiväjuhla Lahdenperän rantasaunalla klo 15, Heikkilä, Vuoristo

SU 15.5. HELLUNTAI

Kaatuenteen muistopäivän kunniakäynnit sankarihaudoilla Tyrvään kirkko klo 10, Paavilainen, Väänänen, Mattila J., Kesäläpin rippikoululaiset avustavat
Sanajumalanpalvelus, Karkun kirkko klo 10, Jokinen-Lundén, Muraja
Keikyän kirkko klo 10, Sorva, Mattila A.
Kansanlaulukirkko, Suodenniemen kirkko klo 10, Heikkilä, Mäkinen, kirkkokahvit, uuden aineiston mukainen kansanlaulukirkko
Kiikoisten kirkko klo 13, Pihlajamaa, Kiikoisten kirkkokuoro
Salokunnan kirkko klo 13, Jokinen-Lundén, Muraja
Perhemessu, Sammaljoen kirkko klo 13, Heikkilä, Mattila A., mukana päivä- ja perhekerholaiset, kirkkokahvit rukoushuoneella
Kiikan kirkko klo 18, Pihlajamaa, Mäkinen
Mouhijärven kirkko klo 18, Kopalainen, Muraja

NUORTEN MESSU PE 11.3. JA PE 8.4.

Nuakkarin ovet avataan klo 19, messu klo 19.30 yläkerrassa, jatkot Nuakkari

KONSERTIT

LA 12.3.

Siina ja Taikaradio-lastenkonsertti, Salokunnan kirkko klo 13, mukana lapsikuoro Stella

SU 13.3.

Marianpäivän konsertti "Pyhän kosketus", Kiikoisten kirkko klo 14, Elisa Hänninen perheineen, oopperalaulaja Jaakko Hietikko, Elisan syntymäpäiväkahvit konsertin jälkeen srk-talossa kaikille
Elämä On Laulu -kirkkokonsertti, Mouhijärven kirkko klo 18, Pekka Murto & kumppanit

Sota-ajan muistoja -konsertti, Tyrvään kirkko klo 19, Kiikan torvisoittokunta joht. Risto Yli-Perttula ja Sastamalan Gospelkuoro, solistit

KE 16.3.

Sota-ajan muistoja -konsertti, Keikyän kirkko klo 19, Gospelkuoro ja Kiikan torvisoittokunta solisteineen, ohjelma 10 e

TI 12.4.

Pekka Simojoen konsertti, Tyrvään kirkko klo 18, Kultakukka järjestää

SU 17.4.

Mika Karolan konsertti, Keikyän kirkko klo 18, Keikyän kappeliskr ja Äetsän helluntaiskr

SU 24.4.

Yhteisvastuu-konsertti, kvartetit Kimpasa ja Lutuset Loimaalta, Suodenniemen srk-talo klo 18, Diakoniatyöryhmä tarjoaa kahvit

KE 27.4.

Sota-ajan muistoja -konsertti, Mouhijärven kirkko klo 19, Kiikan torvisoittokunta, Gospelkuoro ja solistit

SU 15.5.

Urkuri Ilpo Laspas ja Händel-kuoro juhlistavat Tyrvään kirkon 30-vuotiaita urkuja, Tyrvään kirkko klo 18

LAULU- JA MUSIIKKI-ILLAT

KE 16.3.

Hengellisten laulujen ilta, Illon rukoushuone klo 18

TI 22.3.

"Minä seison tieni päässä nyt" klo 18 Suodenniemen kirkko, hiljaisen viikon iltakirkossa kärsimysviikon tapahtumat Markuksen evankeliumin ja musiikin valossa, Heikkilä, Mäkinen
Virsi-passio, Keikyän srk-talo klo 18, kärsimysvirsii ja Raamatun tekstejä

KE 13.4.

Harvoin tai tuskin koskaan laulettujen virsien ilta, Karkun srk-talo klo 18

TI 19.4.

Partiolauluilta Houhjärven Leirimajalla klo 18

SU 24.4.

Herättäjäyhdistyksen siioninvirsiseurat, Lantula-talo klo 13 TO 26.5.

Runun ja laulun ilta, Salokunnan kirkko klo 18, Kirkkokuoro, Airas-Laitila, Mäkinen

Kevään menot ja tapahtumat

TYRVÄÄN
PYHÄN OLAVIN KIRKKO
500 VUOTTA

KE 6.4.
"Kallialan kirkon rakentaminen" Juhani Piilosen esitys Tyrvään Pyhän Olavin kirkon rakentamisesta Vammalan srk-talo klo 18, tilaisuus järjestetään yhdessä Tyrvään Seudun sukututkijat ry:n kanssa

KUOROT JA MUSIIKKIRYHMÄ

Katso tiedot seurakunnan kotisivuilta www.sastamalanseurakunta.fi, Tervetuloa mukaan, myös kesken kauden!

LAPSET JA PERHEET

LA 16.4. Perheiden viidakkoseikkailu Suodenniemen Urheilutalossa klo 10 alkaen, järjestäjinä MLL ja Sastamalan seurakunta
LA 23.4. 4v-synttärät Vammalan srk-talo klo 10

NAISET

SU 24.4. Naisten kahvila, Mouhijärven srk-koti klo 14, Mouhijärven Naistenpiiri kutsuu Sastamalan srk:n naisten ryhmät sekä kaikki naiset viettämään iltapäivää, vieraana Naisten pankin koordinaattori Jaana Hirsikangas, kakkukestit, kolehti Naisten pankille

MAJATALOILTA

Su 24.4. Kiikan kirkko klo 18, "Taivasmatkalla", musiikkivieraana Lasse Heikkilä ja Saila Seurujärvi, Pisara

YHTEISVASTUU

TI 15.3. klo 19 ja **SU 20.3.** klo 14 Vammalan teatterissa (Raivionkatu 17) Syntisen virsikirjan lauluja, yhteislauluja ja eri esiintyjä

TO 14.4. K-Market Äetsän pihassa (Päätie 11) klo 10-16 lettu- ja makkaramyyntiä sekä lipaskeräys

SU 24.4. Yhteisvastuukonsertti, Suodenniemen srk-talo klo 18, loimaalaiset kvartetit Kimpasa ja Lutuset.
PE 29.4. Munkkimyyjäiset Yhteisvastuukeräyksen hyväksi Vammalan srk-talossa ja S-market Sastamalan pihassa klo 11 alkaen. Munkkeja myydään niin kauan kuin erää riittää 1 euron kappalehintaan, Vammalan seurakuntatalossa myös kahvila klo 11-13
TO 12.5. Yhteisvastuun kiitosilta Mouhijärven srk-koti klo 18

TEATTERIIN VIVAMOON 10.6.2016

Lähtö Vammalan srk-talolta klo 7.30. Perillä teatteriesitykset: *Marian miekka ja Johannes-ukkosenjynän poika*, ruokailu ja kahvi. Paluu noin klo 19. Matkan hinta 65 e/hlö. Lisätiedot ja ilmoittautumiset: heidi-maria.heikkila@evl.fi tai 0503149048.

LÄHDE LAPPiin 3.-9.9.2016

Matkan hinta 500 e/hlö sis. aamupalat, yksi lämmin ateria päivässä, matkat ja retket. Mökkimajoitus 2 hh. Mahdollisuus vaeltaa Särkitunturilla ja Olos-Pallastunturin kansallispuistossa. Retkikohteena myös Hetta!

Bussi: Länsi-Porin kirkko, Porin linja-autoasema, Kiikoisten ABC, Kiikan ja Vammalan srk-talot.

Ilmoita kiinnostuksesi mahd. pian tekstiviestillä p. 050 314 90 41 tai jouni.kivimaa@evl.fi. Sitovat ilmoittautumiset juhannukseen mennessä.

ARKIEHTOO

Vammalan seurakuntatalo (Asemakatu 6) joka keskiviikko klo 16-19

Tule ja hengähdä! Yksin tai perheen kanssa. Kunnan kotiruokaa, hinta 2 e/hlö, 5 e/perhe. Tekemistä kaikenikäisille. Voit osallistua tai olla vaan. Mukana seurakunnan työntekijöitä. Arkiehtoossa tavataan!

SEURAKUNTAMATKA SOLOVETSKIN LUOSTARIIN

7.-12.7.2016

Matkan hinta noin 700 euroa puoihoidolla. Ryhmään mahtuu 20 henkeä. Matkanjohtajana toimii pastori Auli Airas-Laitila. Ilmoittautumiset ja lisätiedot p. 050 314 9002 tai auli.airas-laitila@evl.fi

MOTORISTIKIRKKO

Keskiviikkona 25.5.2016 Mouhijärvellä Paraatijätkä lähtee Häijään Nesteeltä klo 18.15. Ulkoilmatilaisuus kirkonmäellä klo 19, ehtoollishartaus Mouhijärven kirkossa klo 19.45. Mukana Mouhijärven motoristipappi Lasse Hautala ja kanttori Jari Mattila. Illan päätteeksi mehua ja makkaraa Otamuksessa. Kurvailehan paikalle!

YSTÄVYYSSSEURAKUNTAMATKA VIROON 23.-26.5.2016.

Tutustumme Puhun ja Kuresaaren seurakuntiin, Saarenmaahan sekä Kolga-Jaanin seurakuntaan ympäristöineen keski-Virossa. Matkan hinta puolihoitona seurakuntien tiloissa yöpyen kuljetuksineen 240 e/hlö. Lisätiedot ja ilmoittautumiset: p. 050 314 9005 tai olavi.sorva@evl.fi.

KINKERIT

TYRVÄÄ

TO 10.3.
klo 14 Kaukola Altti Sipilä Impolassa (Kaukolantie 59)
SU 13.3.
klo 18 Stormi Taru ja Mauri Kaaja (Pirkanmaantie 961)
PE 18.3.
klo 18.30 Rautaniemi Vesa Poutala (Enonkulmantie 522)

KARKKU

PE 11.3.
klo 10 Aluskylä-Palviala-Hornio Karkun srk-talo (Passimäentie 14) klo 10-11.30, kaikenikäisille, myös lapsille
SU 13.3.
klo 14 Salonsaari-Karkunkylä Ulla Aakus (Kojolantie 193)

KIIKKA

KE 16.3.
klo 18 Kaarlo ja Marja Koukku (Haapaniementie 21)

KIIKOINEN

TI 15.3.
klo 18 Kirkonkylä Kiikoisten vanhustentalo (Huhtatie 2)
SU 20.3.
klo 13 Jaara-Tyynistönmaa Annikki Visanen (Jaaranraitti 15)

MOUHIJÄRVI

TO 10.3.
klo 18 Uotsola-Pappila-Mustianoja-Iirola-Tiisala-Tuisku Satu Janhunen (Jokimyllytie 51)
KE 23.3.
klo 18 Hyynilä-Selkee Ulla ja Kari Alajoki (Jokiniementie 9)
SU 3.4.
klo 18 Pukara-Hahmajärvi Anna-Mari ja Kimmo Heiskanen (Lähteenmäentie 31)

SUODENNIEMI

TO 10.3.
klo 18 Taipale-Leppälampi-Koivuniemi Kultaisen aikakauden keskus (Kujalantie 90)
TO 17.3.
klo 18 Sävi-Peräkunta Tuula ja Jorma Iso-Sävi (Kalhantie 50)
KE 18.5.
klo 18 Lahdenperä Lahdenperän rantasauna (Lahdenperäntie 1041)
Lämpimästi Tervetuloa - yli kinkeripiirirajojen!

LÄHETYSLOUNAS

SU 17.4. Vammalan srk-talo klo 11.30-14, hinta 15e, perhelippu 30e, lapset alle 15 v. 7e, saatavana käsitöitä, lähetykskirpputori avoinna
KE 18.5. Lähetykskirpputori Kiikoisten torilla klo 14-18

ARKILOUNAS

Kaikenikäisten kohtaamispaikka arkisen lounaan äärellä. Vapaaehtoinen maksu.
TO 10.3., 14.4., 12.5. Kiikoisten srk-talo klo 12
TO 17.3., 14.4., 19.5. Mouhijärven srk-koti klo 12

UUSI TOIVO LOUNAS

Lounaasta voit maksaa haluamasi summan.
TO 10.3., 14.4. 19.5., Vammalan srk-talo klo 12 (19.5. ehtoollinen)
TO 17.3. JA 21.4. Kiikan srk-talo klo 12
KE 6.4. JA 4.5. Keikyän srk-talo klo 12

KATULÄHETYS

Katulähetys-tapahtuma Asemakatu 9, parillisten viikkojen lauantaina klo 12 alkaen, ruokailu, musiikkia, Jumalan sanaa ja ruokakassi

ARKIVAATTEISSA -ILLAT

TO 31.3. Vammalan srk-talo klo 18.30, Pastori Kalle Virta: Kompasteleva Pietari -opetuslapsen oppivuodet
TO 14.4. Arkivaatteissa-ilta 10 vuotta klo 18, kahvitarjoilu

LEIRIKESKUSTEN KEVÄTSIIVOUS-TALKOOT

Tervetuloa ulkoilemaan! Talkoolaisille ruoka ja kahvit
TO 21.4. Kiikan Leiriho klo 8 alkaen
TO 28.4. Houhjärven Leirimaja klo 8.30 alkaen

BABYPALMESANG

PE 18.3, 1.4., 15.4., 29.4., JA 13.5.
Tyrvään kirkko klo 9.30-11, Airas-Laitila, Hänninen, vauvamusikari alle yksivuotiaille vauvoille ja heidän vanhemmilleen

Syvä, hoitava hiljaisuus

Viisihenken perheen äiti, Heidi Kallio-Vänskä osallistui retriitille vuosi sitten keväällä. Lue Heidinkin kokemuksia Hiljaisuuden ja tunnemaalauksen retriitistä.

HEIDI KALLIO-VÄNSKÄ

**Heidi Kallio-Vänskä,
Tarja Kopalainen**

”Olin mukana ensimmäistä kertaa. Minua kyllä jännitti, mitä ajatuksia tai tunteita retriitti minussa herättäisi. Toisaalta pelkäsin, että se ei herättäisikään mitään. Laukkua pakatessani kasasin mukaani rästiin jääneitä paperihomimia täyttääkseni luppoaikaa jollain tärkeällä. Hetkinen seis! Eikö tarkoitus ollut olla hetki ilman velvollisuuksia, murehtimatta kaikkea mitä pitäisi, tai on tekemättä? Poistin paperit laukustani ja niiden sijaan pakka- sin mukaani kameran.

Retriittiin saapuessani halusin heti eroon puhelimestani. Tunsin helpotusta, että edes hetken saisin olla tavoittamattomissa: ei pirise puhelut, ei piippaa tekstiviestit, sähköpostit, messengerit, facebookit ja whatsapit. Kukaan ei hetkeen vaatisi minulta mitään. Alkuun tuntui oudolta olla hiljaisuudessa, hieman levottomalta. Kesti hetken, ennen kuin kykenin rauhoittumaan.

Hiljaisuus avaa yhteyden omaan itseen ja Jumalaan.

Rukoushetket auttoivat saavuttamaan mielenrauhaa, ja avasivat uusia yhteyksiä Jumalaan sekä omaan itseen. Kävin retriitissä läpi vaikeitakin

Retriitillä on mahdollisuus myös kiireettömään vaelteluun metsässä ja rannoilla.

asioita, koin, että niille oli tilaa ja oloni oli turvallinen niiden käsittelyyn. Tunnemaalauksella oli erittäin vapauttava keino käydä läpi näitä tunteita.

Nautin kiireettömyydestä, rauhas- ta ja luonnosta. Vaeltelin metsässä ja rannoilla, seurani kamera, luonto ja hiljaisuus. Oli hienoa mennä valmiiseen pöytään ja syödä kaikessa rauhassa. Oloni tuntui retriitin jälkeen levänneeltä. Haluan varmasti kokea retriitin uudelleen.

Jostain olen poiminut viisaat sanat:

Olkaamme vaiti, jotta kuulisimme Jumalan kuiskauksen.

FAKTA

Osallistujat sitoutuvat toisen hiljaisuuden kunnioittamiseen ja kokoaikaiseen retriitissä oloon. Kännykät ja tietokoneet suljetaan. Ohjelma on väljä, mutta säännöllinen, sen runkona ovat yhteiset rukoushetket ja hiljentymisen. Ohjaajat ovat käytettävissä keskustelua ja rippiä varten.

Se kiteyttää aika hyvin kokemukseni retriitistä. Jumalan lisäksi, jotta kuulisimme itseämme.”

Retriittipäivä-lauantai

8.30 Aamurukous
9.00 Aamupala
11.30 Virikepuhe
12.00 Päivärukous
12.30 Lounas
15.00 Päiväkahvi
17.30 Iltarukous
18.00 Päivällinen
19.00 Hiljainen sauna
21.00 Iltapala
21.30 Rukous päivän päättyessä
22.30 Hyvää yötä!

Hiljaisuuden ja tunnemaalauksen retriitti

Houhajärven leirimajalla 7.-9.10.2016. Ilmoittautumiset Maikku Halme p. 050 314 9042 tai maikku.halme@evl.fi.

Kastepuu kertoo rakkaudesta

”Anna seurakunnan olla heille Vapahtajan sylinä ja hengellisenä kasvupaikkana.”

Tarja Kopalainen

Kastetta seuraavan viikon sunnuntaina kirkossa rukoillaan kastettujen puolesta. Tyrvään kirkon kastepuuhun ripustetaan jokaiselle seurakuntaan kastetulle hänen nimellään varustettu lehti. Sydämenmuotoinen lehti kertoo Jumalan rakkaudesta, joka kannattelee kastettua, sekä seurakunnan rakkaudesta ja huolenpidosta uutta jäsentään kohtaan. Sastamalan seurakunnassa kastepuu on ollut käytössä vuodesta 2014. Kastepuun Tyrvään kirkkoon lahjoitti Tyrvään Käsi- ja tai-

deteollisuusoppilaitos. Puun on rakentanut Annika Haapiseva. Kastepuun avulla seurakunta haluaa jatkaa yhteydenpitoa kasteperheeseen. Kasteen jälkeen perhettä kutsutaan kirkkoon kuulemaan rukousta oman lapsen puolesta ja ripustamaan nimilehti kastepuuhun.

Nimilehdet ovat jumalanpalveluksen alkaessa valmiina kastemaljan reunalla ja vanhemmat saavat vapaasti käydä messun aikana lapsensa lehden noutamassa ja ripustamassa. Suntio huolehtii ripustamisesta, jos vanhemmat eivät sitä tee.

Marianpäivänä vauvakirkko

Kastetta seuraavana Marianpäivänä seurakunta kutsuu vuoden aikana kastetut perheineen vauvakirkkoon.

Vauvoille ja lapsiperheille suunniteltuun kirkkohetkeen ovat tervetulleita myös mummit, papat,

kummit ja muut perheen läheiset. Vauvakirkossa ei jäykistellä penkissä, vaan leikitään, lauletaan, körötellään ja helistellään, touhu ja ääni kuuluvat asiaan. Kirkkohetkessä perheet saavat siunauksen ja lapsensa nimilehden mukaan muistoksi.

Kaste velvoittaa vanhempia ja kummeja yhdessä seurakunnan kanssa huolehtimaan siitä, että lapsi saa kristillisen kasvatuksen. Tämän pappi kertoo vanhemmille ja kummeille kasteen yhteydessä. Tehtävä saattaa kuulostaa vaativalta, mutta kyse on yksinkertaisista asioista kuten iltarukouksen opettamisesta ja lapsen kysymyksiin vastaamisesta.

Perhekirkot, perhekerho ja päiväkerho ovat lapselle ja perheille hyviä kristillisen kasvun paikkoja. Perhekirkkoon on mukava lähteä myös kummilapsen tai lapsenlapsen kanssa. On tärkeää, että lapsi oppii pienestä pitäen tuntemaan Taivaallisen Isänsä.

Johtava lapsityönohjaaja Outi-Tuulia Haavisto ja lapsi- ja perhetyön ohjaaja Piia Jaatinen ihastelevat kastepuun nimilehtien runsautta.

Kummit, mummit ja vaarit nuoren perheen tukena

Kutsukirkkoja lasten ehdoilla

Jouni Pihlajamaa

Joitakin viikkoja sitten eri puolilla seurakuntaamme järjestettiin useita perhejumalanpalveluksia, joihin lapsiperheiden lisäksi kutsuttiin lasten kummit ja isovanhemmat. Perhejumalanpalvelukset ovat 1970-luvulta lähtien vakiinnuttaneet asemansa yhtenä kirkon suosituimmista työmuodoista. Ne ovat yksi tapa toteuttaa sitä opetusvelvollisuutta, minkä seurakunta, vanhemmat ja kummit ottavat kasteen yhteydessä vastaan ja mikä niin sanottuun Lasten evankeliumiin liittyy. Monella muullakin tavalla voimme tietysti noudattaa tätä Jeesuksen kehoitusta: ”Sallikaa lasten tulla minun tyköni...” (Mark. 10:13-16.).

Meille järkeilyyn ja tärkeilyyn taituvaisille aikuisille on joskus terveellistä asettaa katselemaan maailmaa lapsen perspektiivistä. Omalla mutkattomuudellaan lapset voivat opettaa meille jotain hyvin olennaista Jumalan valtakunnan luonteesta, onhan se äskeisen sitaatinkin mukaan lasten kaltaisten. Leikillä, luovuudella, elämyksillä ja ilolla täytyy siis olla sijansa kokoonumisissamme. Kiikan seurakuntatalossa pidetyssä perhejumalanpalveluksessa lapset saivat neljässä eri ryhmässä käydä piirtämässä, kuuntelemassa Raamatun kertomusta ystävydestä, rakentamassa rukousaiheensa legoista ja hakemassa kumminsaa

kanssa teltasta ”omenan”, johon oli kirjoitettu joku tämän vuoden aikana yhdessä toteutettava hauska juttu, vaikkapa pullan leipominen. Kolehdiin sai käydä tipauttamassa afrikkalaisiin koreihin ja kaikki laulut olivat uudesta Lasten virsikirjasta. Jumalanpalveluksen jälkeen oli mehu- ja kahvitarjoilu sekä mahdollisuus pulkkailuun.

Kummius kunniaan

Isovanhemmuus on monelle yksi elämän suurimmista ilonaiheista ja tehtävistä. Olen kuullut kutsuttavan sitä jopa vanhemmuuden jälkiruoaksi!

Varsinkin lapsenlapsensa lähellä asuvien isovanhempien on helppo keksiä tapoja, miten voivat olla jälkikasvunsa tukena.

Kummit sitä vastoin saattavat joutua huomattavasti enemmän pohtimaan identiteettiään. Kummi-instituutio perustuu ensimmäisten kristittyjen maanalaisiin seurakuntiin, joissa tulokkaat saivat kokeneemman kristityn tukihenkilökseen ja opastajakseen.

Latinaksi tukihenkilön nimitys oli sponsor. Kummius on tarkoitettu elinikäiseksi luottamussuhteeksi, johon esirukous kummilapsen puolesta voi luonnollisena osana liittyä.

Kummi voi olla monella tavalla myös koko perheen tukena tarjoamalla vaikkapa joskus lastenhoitoapua.

Lapsityön pastori Anu Jokinen-Lundén näyttää mallia marakassin soittamisessa.

TARJA KOPALAINEN

Kehitysvammaiset kutsuvat kirkkoon

Perjantaina 11.3. klo 10 Tyrvään kirkossa vietetään Arkikirkkoa, jonka järjestävät yhteistyössä Toimari, Oivapaja, Liekolakoti, Sepänkodit, Selännekoti, Hoitokoti Vanha pappila, Muistolan koulu sekä Sastamalan seurakunta. Ehtoolliskirkon toimittavat kehitysvammaistyön pappi Pirjo Tuiskunen, pastori Auli Airas-Laitila ja kanttori Sari Mäkinen. Liekolakoti esittää draaman ja kehitysvammaiset osallistuvat Arkikirkon tekemiseen. Kirkkokahvien pullat leivotaan Toimarilla ja Oivapajassa. Kehitysvammaiset kutsuvat kaikkia mukaan.

Siina ja Taikaradio Salokunnan kirkossa

Lauantaina 12.3. klo 13 Salokunnan kirkossa, osoitteessa Kärpäläntie 226, on tarjolla iloinen lastenkonsertti koko perheelle. Konsertissa esiintyvät Siina ja Taikaradio sekä Sastamalan seurakunnan lapsikuoro Stella. Siina Hirvonen on Pikku Kakkosesta tuttu musiikin taitaja. Konsertissa tarinat, laulut ja leikit soivat kevääseen. Jokainen saa osallistua lauluun ja leikkiin. Konsertin jälkeen puffetista voi ostaa pientä hyvää.

Majatalossa ollaan Taivasmatkalla

Kevään Majataloilta Kiikan kirkossa sunnuntaina 24.4. klo 18 hemmottelee musiikin ystäviä. Illan musiikkivieraina ovat Lasse Heikkilä ja Saila Seurujärvi. Myös Majataloiltojen oma Pisara-lauluyhtye esiintyy illassa. Matalan kynnyksen Majataloon kuuluu myös yhteistä rukousta, seurakuntalaisen puheenvuoro ja iltahartaus. Väliajalla on mahdollista rupertella teekupin ääressä. Majataloiltoja järjestetään Kiikan kirkossa neljä kertaa vuodessa. Illan ajaksi on järjestetty lastenhoito Lastentalolle.

Kansanlaulumessu Suodenniemellä

Toukokuussa lauletaan uutta Kansanlaulumessua. Vuosi sitten julkaistiin uudet, luomakuntaan ja kesään liittyvät Kansanlaulukirkon laulut. Kokoelman nimi on Annoit meille kauniin maan. Kansanlaulukirkko kajahtaa Suodenniemen kirkossa helluntaina, 15.5. klo 10. Mukana ovat Hannu Heikkilä, Sari Mäkinen ja Päivälaulu-ryhmä.

Seurakunta elää ja kohtaa verkossa

AARNE ORMIO
KIRKON KUVAPANKKI:

Seurakunta löytyy nykyisin käden ulottuvilta, omasta kännykästä.

Maarit Junell diakoniatyöntekijä, mukana ev. lut. kirkon verkkoauttamistyössä

Kirkko oli ennen keskellä kylää, nyt se on myös keskellä sosiaalista mediaa ja internetiä. Siellä sen kuuluukin olla – siis siellä missä ihmisetkin ovat. Rinnalla kulkevat toki myös perinteinen

tiin liittyvä: ”Huomio! Tapahtuma tulossa!” Tiedotuksen ja markkinoinnin sisäistämisen jälkeen tuli aika, jolloin ymmärrettiin miten ihan oikeaa hengellistä elämää voi olla verkossakin. Alettiin kirjoittaa blogeja, twaarnoja ja esimerkiksi kuvata rukouselämää tukevia videoita.

Samoihin aikoihin yhä enemmän alettiin puhua myös kohtaamisesta verkossa. Kohtaamisen näkökulmaa toivottavasti ei aikoihin unohdeta.

Netin kautta on mahdollista käydä vuoropuhelua, keskustella ja pohdita – siis kohdata ihmisiä. Jotkut eivät koe itselleen luontevaksi ottaa itse kontaktia, mutta ovat kuitenkin netissä läsnä, tutkivat asioita ja seurailevat muiden keskusteluja.

Sosiaalisen median palveluja syntyy kuin sieniä sateella, joten harva ehtii perehtyä ihan kaikkiin. Varmaan onkin aiheellista valita itselle sopivimmat kanavat ja pyrkiä olemaan sopivasti kuulolla niissä. Sastamalan seurakunta on valinnut pääasialliseksi kanavakseen Facebookin, joka ainakin toistaiseksi on keskeisin ja tavoittavin. Seurakuntamme Facebook-sivun

lisäksi useilla työaloilla on vielä omia sivujaan. Osalle työntekijöistä on jaettu viikon mittaisia somevuoroja, joiden aikana kulloinkin vuorossa oleva työntekijä päivittää vähintään kerran päivässä jotakin sisältöä Facebookiin. Sisältö voi olla täynnä faktaa, fiktiota, tunnetta, huumoria... Siis varsin monipuolisesti lähes mitä tahansa elämään tai uskoon liittyvää tekstiä, kuvaa, videon tai niiden yhdistelmien muodossa.

Kohtaamista tapahtuu myös erilaisissa verkkoauttamispalveluissa. Kirkon keskusteluavun palvelut on koottu sivustolle www.kirkonkeskusteluapua.fi ja tarkoitettu jokaiselle, joka kaipaa kuuntelijaa. Osa palveluista on tarjolla internetissä, osa perinteisesti puhelimitse tai kirjeitse. Netin palveluista Palveleva chat on kahdenkeskinen, anonyymi keskustelupalvelu. Palveleva netti tarjoaa vastauksen viestiin päivän tai parin kuluessa. Kohtaamisiin siis - sekä kasvotusten että verkossa!

Ammattikoululta huipputilat moottoripajalle

Bensa ja moottoriöljy ovat osa nuorten miesten elämää. Moottorinpärimän viehätyks on ymmärretty myös Sastamalan seurakunnassa.

Tarja Kopalainen

Hongiston vanhassa kiviavetassa, Vihattulantien varressa, on vuodesta 2010 toiminut seurakunnan ja Sastamalan Autourheilijoiden yhteistyössä pyörittämä Nuorten autopaja, joka on tarjonnut kokoontumis- ja harrastuspaikan kymmenille nuorille.

Ongelmana on ollut tilojen alkeellisuus: kylmä verstaas ilman wc-tiloja. Tähän tuli huikea parannus, kun Autopaja helmikuussa siirtyi Vammalan ammattikoulun tarjoamiin, lämpimiin ja valoisiin tiloihin, Sastamalan keskustan tuntumaan. Samalla nimi muutettiin Moottoripajaksi.

Ala-asteikäisestä ammattikoululaiseen

Moottoripajalla nuorten on mahdollista korjata ja huoltaa omia mopojaan ohjaajan opastuksella. Pajalla myös vietetään aikaa yh-

dessä, jutellaan ja kahvitellaan. Toiminta on suunnattu noin 10-17-vuotiaille nuorille ja sopii yhtä hyvin ammattikoululaisille kuin peruskoulua käyville.

Pajalla on avointen ovien toimintaa keskiviikkoisin kello 17-19. Vastuuhenkilönä toimii nuorisotyönohjaaja **Tarmo Marjamäki**, jolle Autopajatoiminta on tuttua jo vuodesta 1995 alkaen.

–Ensimmäinen pajani oli Öljymäki Racing Inarissa. Pajatoiminnassa on lisäksi mukana aikuisia vapaaehtoisia ohjaajia.

Mopon rassaaminen on kunnan harrastus

Moottoripajan toiminnasta vastaa seurakunnan nuorisotyö yhteistyössä Sastamalan autourheilijat SAU ry:n ja Sastamalan koulutus- ja nuorisoyhteistyön kanssa.

Paja on osa Nuorten Keskuksen 2014 RAY:n rahoittamana käynnistämää Moottoripaja-hanketta.

Miika Kesti Vammalan ammattikoululta arvostaa Moottoripajan toimintaa.

–Kaikkia ei kiinnosta urheilu, mutta mopolla ne ajaa kuitenkin ja on tärkeää, että tähänkin hommaan ne keskittyy.

Janne Rajala on käynyt Autopajalla viime syksystä. Vuoden alussa myös isä, **Sauli Rajala**, lähti mukaan.

–Kaikenlaista on korjailtu. Nyt pajalla olevista mopoista toinen alkaa olla kunnossa ja tarvitsee enää ”stefat etuputkiin”. Tällä hetkellä autopajalla pyörii vain muutama poika, joten uusille harrastajille on hyvin tilaa.

Suomessa toimii parikymmentä moottoripajaa mm. seurakuntien, kuntien ja työpajojen toimesta. Häme-Pirkanmaan alueella näistä on peräti puolet. Nuorten Keskuksen tavoitteena on vähintään kuuden uuden moottoripajan käynnistäminen.

Kiikan mummoporukka löi viisaat päänsä yhteen ja syntyi näytelmä Yhteisvastuun hyväksi.

Joka korsi kekoon

Aili Riihimäki

Mummoporukka ja joku vaarikin istuu Kiikan seurakuntatalossa. On menossa eläkeikäisten iltapäiväkerho. Yksikään joukosta ei ole vielä täyttänyt yhdeksääkymmentä, mutta moni lähentelee sitä.

Marketta-diakonissa heittää kysymyksen: ”Mitä me täällä Kiikassa järjestettäisiin yhteisvastuun hyväksi?” Seuraa pitkä hiljaisuus. Sitteen joku sanoo: ”Mehän voisimme järjestää juhlan.”

Seuraa kysymyksiä ja vastauksia. Mitä ohjelmaa meillä olisi? Voisimmeko itse esittää jotakin? Muistammeko jotakin, jota olemme ennen esittäneet? Vastauksia satelee. On runoja, on lauluja, on rukouksia ja ehkä muutakin. No, näistä aineksistahan me voisimme tehdä näytelmän. Niin päätetään.

M u u t a m a n päivän kuluttua Aili istuu Hilkan tuvan pöydän ääressä Vehkakorven perällä.

Päät on lyöty yhteen ja näytelmän käsikirjoitus syntymässä. Keskittään, että partiolaiset voitaisiin ottaa mukaan. Otetaan yhteyttä vartionjohtaja Marjaan. Sovitaan asiasta. Vartion kokoontumisilta määrää juhlan ajankohdan.

Parhaillaan Irma kertoo vuohirunoaan, Ilma muistelee Pikku-Leenan iltarukousta, Eila miettii minkä laulun valitsisi osaksi näytelmää. Partiolaisilla on jo mielessä räpät ja muuta mukavaa. Kun kaikki kerätään yhteen, siitä syntyy näytelmä nimeltä Joka korsi kekoon.

Syntisten veisuut

Sastamalan seurakunta ja Vammalan Teatteri järjestävät Yhteisvastuun hyväksi kaksi laulutilaisuutta Jaakko Heinimäen toimittaman Syntisten virsikirjan pohjalta.

Syntisten veisuut
Tiistaina 15.3. klo 19 ja
sunnuntaina 20.3. klo 14

Vammalan Teatterilla (Raivionkatu 17).

Mukana esityksessä ovat Jouni Kivimaa, Ritva ja Ari Laukkala, Marju Inkinen, Tarja Kopalainen, Jari Mattila ja Hausbändi. He esittävät kotimaista iskelmää, poppia ja rockia, joissa on hengellinen sanoma.

Illan ohjelmassa on tietysti myös yhteislaulua.

Lippuja voi ennakkoon ostaa R-kioskilta (Puistokatu 1) tai tuntia ennen ovelta.

Lipun hinta on 15€ ja se sisältää valiaikatarjoilun.

Keräyskohteet

Yhteisvastuukeräyksen 2016 tuotosta 60 prosenttia käytetään kansainvälisen diakonian kohteeseen Kirkon Ulkomaanavun kautta, etenkin nuorten ammattikoulutusta ja toimeentuloa tuetaan Ugandassa. Kotimaassa torjutaan nuorten syrjäytymistä 20 prosentilla keräyksen tuotosta, ja hiippakuntien diakoniarahastot saavat 10 prosenttia. Loput 10 prosenttia käytetään oman seurakunnan diakoniatyön kautta syrjäytymisvaarassa oleville nuorille järjestettävään leiritoimintaan.

Nuorten keskuksen Moottoripa-hankkeen aluetyöntekijät Elina Plihtari oli juhlistamassa avajaisia. Vastuuhenkilönä pajalla on nuorisotyönohjaaja Tarmo Marjamäki (takana toinen vasemmalta).

Kananjalka

ETSİ KUVASTA KOLME VIRHETTÄ

Haluatko osallistua?

Lahjoita tilille

Pohjola-Pankki FI14 50000120 2362 28
Nordea FI16 2089 1800 0067 75

HUOM! Sastamalan srk:n viite: 301880

Soita

0600 1 7010 (10,26€ / puh + pvm)
0600 1 7020 (20,28€ / puh + pvm)

Lähetä tekstiviesti

numeroon 16588. Kirjoita viestikenttään

APU5 (5€)

APU10 (10€)

APU20 (20 €)